

Vergaderjaar 2013–2014

33 942

Rapporten van de Algemene Rekenkamer bij de jaarverslagen 2013 en bij de Nationale verklaring 2014

Nr. 6

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 juni 2014

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en voor Wonen en Rijksdienst over het rapport van de Algemene Rekenkamer van 21 mei 2014 bij het jaarverslag over het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Wonen en Rijksdienst 2013 (Kamerstuk 33 942, nr.1).

De ministers hebben deze vragen beantwoord bij brief van 5 juni 2014. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Berndsen-Jansen

Adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx

1

Heeft u volgend jaar voldoende zicht op het effect van het niet naleven van de beveiligingsnormen bij DigiD door gebruikmakende overheidsinstellingen?

Antwoord: Organisaties die op DigiD zijn aangesloten zijn verplicht om blijvend te voldoen aan de vigerende «Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD» en dit jaarlijks aan te tonen door middel van een verklaring die is afgegeven door een register EDP-auditor. Deze verklaring zal ook voor het volgende jaar moeten worden afgegeven. Organisaties die niet aan de normen voldoen worden hierop aangesproken. Daar waar uit de assessmentrapporten blijkt dat niet volledig aan bepaalde normen wordt voldaan, wordt gevraagd om een verbeterplan op te stellen en uit te voeren. Vervolgens dient een her-assessment te worden uitgevoerd. Aldus wordt de naleving bij elke assessmentronde gemonitord. Overigens zal bij een ernstig en acuut beveiligingsrisico de dienstverlening worden opgeschort.

2

Heeft u volgend jaar alle overheidsinstellingen die DigiD gebruiken voor processen waarvoor een hoger betrouwbaarheidsniveau noodzakelijk is, gewezen op die discrepantie en waar nodig acties in gang gezet de betrouwbaarheid te waarborgen?

Antwoord: Afnemers zullen door Logius concreter worden geïnformeerd door ze te wijzen op het gewenste betrouwbaarheidsniveau per soort dienstverlening, zoals opgenomen in de «Handreiking betrouwbaarheidsniveaus voor authenticatie bij elektronische overheidsdiensten» van het Forum Standaardisatie. Op basis daarvan moeten afnemers zelf bepalen welk authenticatieniveau voor hun elektronische dienstverlening is aangewezen. Dat is namelijk mede afhankelijk van de vraag hoe de betreffende overheidsorganisatie zijn processen heeft ingericht; met name of daarbij ook sprake is van extra controles of andere maatregelen die leiden tot een verantwoorde betrouwbaarheid van authenticatie kan worden gekomen. Een integrale beoordeling vanuit het ministerie van BZK (agentschap Logius) is daarom niet goed mogelijk. De minister van BZK heeft geen toezichthoudende functie in deze.

3

Heeft u volgend jaar volledig zicht op de kwaliteit van de GBA-gegevens?

Antwoord: Volledig zicht op de kwaliteit van de BRP-gegevens (sinds 6 januari 2014 is de GBA vervangen door de BasisRegistratie Persoonsgegevens) is niet mogelijk als het gaat om het adresgegeven. Alleen al door verhuisbewegingen van burgers is de kwaliteit van dat gegeven niet op elk moment te meten. De kwaliteit van het adresgegeven – klopt de registratie met de feitelijke woonsituatie – wordt in beeld gebracht door de zogenaamde risicogerichte huisbezoeken. De huisbezoeken zijn onder de naam «Samen Leren» in 2013 uitgevoerd door gemeenten; de resultaten zijn te vinden op www.bprbzk.nl. De meting wees uit dat 97,7% van de personen op het adres staat geregistreerd waar ze feitelijk wonen. Op dit moment vinden er door gemeenten weer huisbezoeken plaats op basis van deze methodiek van risicogericht adresonderzoek; de resultaten worden in het najaar verwacht. De kwaliteit van de overige gegevens die minder aan verandering onderhevig zijn, zoals die over de burgerlijke staat (naam, ouders, kinderen, huwelijk) zijn nagenoeg 100% betrouwbaar; dit blijkt uit audits op de bijhoudingstaak van gemeenten en de terugmeldingen door gebruikers van de gegevens.

4

Komt er dit jaar een uitwerking van het kwaliteitsniveau dat gemeenten moeten leveren bij het controleren van gegevens tot stand?

Antwoord: Ja, met ingang van de wet Basisregistratie Personen (BRP) op 6 januari 2014 is aan de gemeenten het verplichte controle-instrument opgelegd om de gegevens bij te houden. In lagere regelgeving is neergelegd welke marges van afwijkingen bij welke gegevens daarbij gelden. Eind dit jaar zijn de eerste resultaten van dit instrument beschikbaar. Daarnaast wordt nu voor het tweede jaar met gemeenten en uitvoeringsinstanties gezamenlijk gewerkt aan een goede methodiek voor het doen van risicogerichte huisbezoeken, opdat elke gemeente een methode in handen heeft die voor de eigen gemeente effectief is toe te passen. Uit deze huisbezoeken komt ook dit jaar weer een meting van de adreskwaliteit.

5

Op welke wijze worden overheidsinstellingen die gebruik maken van GBA en de gemeenten gewezen op de wettelijke terugmeldplicht?

Antwoord: Iedere overheidsorganisatie die aangesloten wordt op de BRP, krijgt van het Agentschap Basisregistratie Persoonsgegevens ReisdOCUMENTEN (beheerder van het stelsel BRP en onderdeel van het ministerie van BZK) een voorlichtingsgesprek. In dit gesprek komen de rechten en plichten van het gebruik van de BRP aan de orde, inclusief de wettelijke plicht van terugmelden. Ook in de reguliere gesprekken van de relatiebeheerders van het Agentschap BPR over het gebruik van BRP gegevens met afnemers en gemeenten, komt het terugmelden aan de orde.

6

Hoe beoordeelt u de opmerking van de Algemene Rekenkamer dat van de 788 miljoen euro beoogde besparing van het programma Compacte Rijksdienst en de Hervormingsagenda Rijksdienst 177 miljoen euro niet gerealiseerd wordt en 321 miljoen euro onzeker is?

Antwoord

De opmerking van de Algemene Rekenkamer over de daling van het besparingspotentieel herken ik. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de effecten van het regeerakkoord en door economische tegenwind. Anders dan de Algemene Rekenkamer veronderstelt leidt deze daling niet tot een gat in een taakstelling. Bij aanvang van het kabinet is aan alle departementen een bezuinigingstaakstelling opgelegd. Deze taakstellingen hebben departementen reeds ingeboekt in hun meerjarencijfers. De besparingen die als gevolg van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst worden bereikt kunnen zij gebruiken om deze taakstelling te verlichten. De daling van het besparingspotentieel heeft daarom geen direct gevolg voor de departementale begrotingen.

De opmerking van de Algemene Rekenkamer over de financiële onzekerheid deel ik niet. Alle projecten kennen een financiële onderbouwing. 8 van de 13 lopende projecten hebben een business case. Voor de overige projecten is het besparingspotentieel op andere wijze onderbouwd, omdat de business case systematiek voor de projecten niet passend was. Dit telt op tot een besparingspotentieel van € 601-€ 651 miljoen.

7

Kunt u toelichten waarom bij de masterplannen nog niet wordt gewerkt met scenario's waarin omgevingsfactoren zijn betrokken?

Antwoord:

De omgevingsfactoren zoals bedoeld door de Algemene Rekenkamer zijn op zichzelf wel meegenomen. Zo is rekening gehouden met het feit dat de opbrengsten van af te stoten vastgoed op dit moment laag zijn. Dit houdt verband met de grote hoeveelheid leegstaande kantoren op de markt. Bij het waarderen van de af te stoten panden is rekening gehouden met de marktsituatie van dat moment. De daadwerkelijke opbrengst van afstoot is afhankelijk van de mogelijkheid tot herbestemming.

Overigens heb ik in mijn bestuurlijke reactie richting de Rekenkamer op dit punt aangegeven dat ik het werken met scenario's naar de toekomst toe een relevant punt vind. Dat geldt niet alleen voor de rijkskantoren, maar ook voor andere bouwtypen zoals af te stoten gevangenissen en defensievastgoed. Daarom zal ik het opstellen van die scenario's in overweging geven bij de Interdepartementale Commissie Rijksvastgoed, waarin de beleidsmatig opdrachtgevers van alle vastgoeddiensten van het Rijk vertegenwoordigd zijn.

8

Hoe wordt ervoor zorg gedragen dat de informatievoorziening over de decentralisaties op een slimme en slanke manier wordt ingericht gebruikmakende van moderne techniek?

Antwoord: De gemeenten, de VNG en de departementen werken momenteel samen aan een afgestemde aanpak van de monitoring, waarbij wordt ingezet op het creëren van een informatievoorziening waaruit eenieder gerelateerd aan de eigen verantwoordelijkheden informatie over het sociaal domein kan genereren op het gewenste aggregatieniveau.

De gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor monitoring in relatie tot horizontale verantwoording, oftewel de verantwoording van het college van Burgemeesters en Wethouders aan de gemeenteraad. Het Rijk is verantwoordelijk voor de monitoring in het kader van de systeemverantwoordelijkheden van de betrokken bewindslieden.

De informatie die door gemeenten wordt gebruikt en/of verzameld, mede voor de horizontale verantwoording, is voor het overgrote deel dezelfde informatie die voor de Rijksmonitoring gebruikt zal worden. In dit kader is er slechts sprake van een beperkte aanvullende uitvraag gerelateerd aan de systeemverantwoordelijkheid van de betrokken bewindslieden.

Hierdoor is sprake van «slimme en slanke» monitoring: de monitoring door de verschillende betrokken partijen sluit op elkaar aan en vormt een samenhangend stelsel, waarin sprake is van enkelvoudige uitvraag en meervoudig gebruik van informatie. Naast de mogelijkheid om een gezamenlijk data opslagpunt te vormen, worden in dit kader de mogelijkheden gezien om big data en geodata te betrekken bij het genereren van relevante informatie.

In september zal ik uw Kamer nader informeren over de voorgenomen monitoring vanaf 1 januari 2015.

9

Is het waar dat de webomgevingen van organisaties, die Digid gebruiken, onvoldoende beveiligd zijn? Wat voor risico's heeft dit voor de integriteit van Digid?

Antwoord: Uit de assessmentronde voor 2013 komt naar voren dat een substantieel deel van de organisaties, namelijk 40%, een «groen» rapport heeft ingediend. Een groen rapport is een rapport zonder bevindingen. Bij de overige organisaties zijn één of meerdere bevindingen geconstateerd. Op dit moment zijn deze organisaties bezig om de bevindingen op te lossen. Dit verbetertraject wordt gemonitord door Logius, de beheerorganisatie van DigiD. Op basis van de bij deze organisaties gerapporteerde

bevindingen, is er thans géén sprake van ernstige en acute beveiligingsrisico's waardoor de integriteit van DigiD in het geding zou zijn.

10

Welk gevolg zal gegeven worden als organisaties blijvend niet voldoen aan de normen van de Digid assessments?

Antwoord: In 2012 hebben de grootverbruikers van DigiD voor het eerst het ICT-beveiligingsassessment DigiD uitgevoerd. Het beeld is dat zij bij de assessmentronde 2013 allemaal vorderingen hebben gemaakt bij het verbeteren van hun ICT-beveiliging, conform de normen voor het assessment. Alle overige afnemers hebben in 2013 voor het eerst het assessment uitgevoerd. Aldus beschouwd is er vooralsnog geen reden om te veronderstellen dat organisaties structureel niet zullen voldoen aan de assessmentnormen.

Bij de overheidsorganisaties waar blijkt dat er structureel niet volledig voldaan wordt aan de beveiligingsnormen worden hier op bestuurlijk niveau op aangesproken. Indien het een ernstig en acuut beveiligingsrisico betreft zal de dienstverlening worden opgeschort. Bij het treffen van maatregelen wordt de proportionaliteit van de maatregelen en het maatschappelijk belang van de voortzetting van de dienstverlening meegewogen.

11

Welke maatregelen worden getroffen om weerbaarheid tegen cyberaanvallen van overheidsinstellingen die DigiD gebruiken te vergroten?

Antwoord: Naast het instrument van de jaarlijkse DigiD-assessments is in februari 2013 de Taskforce Bestuur en Informatieveiligheid Dienstverlening (Taskforce BID) ingesteld om het onderwerp informatieveiligheid hoog op de agenda te krijgen bij bestuurders en topmanagement van alle overheidslagen. Het doel van de Taskforce is om versnelling teweeg te brengen in het bewustzijn van informatieveiligheid bij bestuurders en topmanagers van overheden en om sturing op informatieveiligheid door deze bestuurders en topmanagers mogelijk te maken. Het uiteindelijke doel is dat informatieveiligheid ook daadwerkelijk in de continuïteit van bedrijfsprocessen wordt geborgd en verankerd en dat de risico's op incidenten tot een minimum beperkt worden. Voor gemeenten geldt dat de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG ondersteuning biedt bij de aanpak van incidenten en crisissituaties op het vlak van informatieveiligheid.

12

Waarom worden overheidsinstellingen niet gewezen op het gebruik van een ontoereikend betrouwbaarheidsniveau? Wilt u dit heroverwegen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 2. In aanvulling daarop zeg ik toe dat zal worden onderzocht in hoeverre relevante betrouwbaarheidsaspecten, zoals de normen van de Handreiking Forum Standaardisatie, kunnen worden opgenomen in de DigiD assessments.

13

Wat wordt er in het kader van P-Direkt gedaan om te bereiken dat de volledigheid van de mutatieverwerking in de toekomst wel voldoende is geborgd? Hoe worden de 300 mutaties, waarbij de volledigheid van de mutatieverwerking onvoldoende was geborgd, in orde gebracht?

Antwoord: Het betreft hier 300 mutaties op een totaal van circa 8 miljoen verwerkte mutaties per jaar, d.w.z. 0,0000375%. Het betrof een bevinding

uit de eigen interne controle van P-Direkt. Hieruit blijkt al dat het beheers-
telsel van P-Direkt afdoende werkt. Bovendien is uit nadere analyse in
2014 gebleken dat de betreffende mutaties zodanig aan een document-
nummer konden worden gekoppeld dat een relatie kan worden gelegd
tussen mutatie en opdracht. Hiermee is voldaan aan de norm en is de
volledigheid van de mutatieverwerking alsnog voldoende geborgd
gebleken.

14

Op welke termijn zal de DigiD-omgeving – ook bij afnemers van DigiD –
voldoen aan de normen van het National Cyber Security Centrum (NCSC)?
In hoeverre bent u voornemens alle relevante betrouwbaarheidsaspecten,
zoals de normen van de handreiking Forum Standaardisatie, op te laten
nemen in de DigiD assessments?

Antwoord: Het streven is om in 2014 de bevindingen ten aanzien van
DigiD op te lossen. Ook van de afnemers van DigiD wordt verwacht dat zij
de bevindingen ten aanzien van hun webomgeving zo spoedig mogelijk
oplossen. Daarop dienen de verbeterplannen gericht te zijn. De verbeter-
trajecten wordt gemonitord door Logius, de beheerorganisatie van DigiD.
Zie verder antwoorden op vragen 2 en 12.

15

In hoeverre bent u voornemens toe te zien op de resultaten en risico's van
de DigiD-assessments en hierbij een stappenplan op te stellen indien
afnemers structureel niet voldoen aan de ICT-beveiligingsassessments?

Antwoord: In 2013 zijn maatregelen genomen om tot een beheerste en
uniforme afhandeling van de resultaten van de DigiD-assessments te
komen. Zo is een projectorganisatie gevormd en is verder capaciteit
beschikbaar gesteld voor de analyse van deze assessments. Als er bij een
organisatie een of meerdere bevindingen zijn geconstateerd moeten deze
worden opgelost door gemeenten zelf. Dit verbetertraject wordt
gemonitord door Logius, de beheerorganisatie van DigiD. Als organisaties
structureel niet volledig voldoen aan de beveiligingsnormen zullen deze
op bestuurlijk niveau worden aangesproken en de dienstverlening
opgeschort. Bij het treffen van maatregelen wordt de proportionaliteit van
de maatregelen en het maatschappelijk belang van de voortzetting van de
dienstverlening meegewogen. Zie ook antwoorden op vragen 1 en 10.

16

Waarom hebben de al in 2013 getroffen maatregelen om het subsidie-
beheer te verbeteren onvoldoende effect gehad?

Antwoord: De maatregelen die in 2013 getroffen zijn, zijn in de tweede
helft geformaliseerd. Dit betreft onder andere een procesbeschrijving en
bijbehorende werkinstructies. Er gaat enige tijd overheen voordat alle
betrokkenen volgens de nieuwe werkwijze werken. Medewerkers moeten
bijvoorbeeld worden opgeleid. Daardoor was het beoogde effect in 2013
nog onvoldoende zichtbaar.

17

Houdt de mededeling dat «het beleid ter voorkoming van misbruik en
oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) momenteel wordt opgesteld» in dat er
tot op heden niet stelselmatig werd toegezien op mogelijk misbruik of
oneigenlijk misbruik van subsidies?

Antwoord: Er werd wel toegezien op mogelijk misbruik of oneigenlijk
(afgekort: MenO) gebruik van subsidies, maar het samenhangende beleid
was niet beschreven. Zo werden risicoanalyses per subsidieregeling wel

uitgevoerd, maar niet expliciet schriftelijk vastgelegd. Een groot deel van de subsidies van WenR wordt overigens uitgevoerd door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik van subsidies was daar al beschreven.

18

Hoe is de situatie op dit moment als het gaat om de interim-functionarissen op niet-topfuncties? Welke regels gelden er nu voor hen?

Antwoord: Voor personeel dat op de loonlijst staat en geen topfunctionaris in de zin van de WNT is, geldt de algemene publicatie- en motiveringsplicht van artikel 4.2 WNT. Voor externe niet-topfunctionarissen wordt deze verplichting (gebaseerd op art. 4.2, tweede lid, onderdeel c, WNT) niet gehandhaafd op grond van § 6 (tweede alinea) van de Beleidsregels toepassing WNT. De beide Kamers zijn hierover bij brief van 27 februari 2014 geïnformeerd (Kamerstuk 33 715, nrs. 17 en C) en het niet-handhaven van deze bepaling is op 6 maart 2014 besproken met de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer (Kamerstuk 30 111, nr. 69).

In de departementale jaarverslagen over 2013 is in het WNT-overzicht het hieruit voortvloeiende gevolg van het achterwege laten van het onderdeel externe niet-topfunctionarissen expliciet opgenomen.

19

Waarom verschenen de «nader voorschriften» over de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) pas in februari 2014?

Antwoord: Het ministerie van BZK ontving in het najaar van 2013 in toenemende mate signalen over moeilijkheden bij de toepassing en uitvoering van deze wet. De wet bleek in de praktijk als ingewikkeld en onduidelijk te worden ervaren. Deze problematiek werd met name manifest bij het opstellen van de jaarstukken over 2013, in de eerste maanden van 2014. Er bleek over de breedte van de wet bij accountants en instellingen die onder de wet vallen, behoefte aan meer duidelijkheid. Aangezien de wet vrijwel geen ruimte bood voor nadere regelgeving, is deze duidelijkheid – naar vermogen – zoveel mogelijk gegeven in de vorm van een (beperkte) ministeriële regeling en een uitgebreide set van beleidsregels. Dit normenkader is terstond na het manifest worden van de behoefte aan zodanige regelgeving vastgesteld. Inmiddels is duidelijk dat een nadere uitwerking van de WNT in uitvoeringsregelgeving en beleidsregels in een behoefte voorziet.

20

Hoe wordt er getoetst of er bij inkopen geen oneigenlijk gebruik van de drempelwaarde plaatsvindt door het opsplitsen van inkopen in twee of meer deelproducten c.q. diensten die afzonderlijk onder de drempelwaarde liggen, maar gezamenlijk daarboven liggen?

Antwoord: Het ministerie van BZK heeft een departementale aanbestedingskalender, die inzicht geeft in voorgenomen inkopen. Voor het kerndepartement worden alle voorgenomen Europese aanbestedingen en opdrachten vanaf € 30.000 (meervoudige offertetrajecten) in beeld gebracht. Voor de agentschappen worden de voorgenomen Europese aanbestedingen in het overzicht opgenomen (het aggregeren voor soortgelijke inkopen onder de drempel vindt bij de agentschappen zelf plaats).

Het Inkoop UitvoeringsCentrum (IUC) HIS identificeert voor BZK homogene groepen van goederen en producten en controleert dat deze soortgelijke inkopen juist en volledig naar inkoopcategorie/comodity zijn

geaggregeerd. Hiervoor vinden ook gesprekken met directies & agentschappen plaats.

Drie keer per jaar wordt de aanbestedingskalender geactualiseerd en worden voorgenomen vergelijkbare aankopen per aanbestedende dienst in samenhang beschouwd.

Voorts wordt voor het kerndepartement tweemaal een halfjaarlijkse spendanalyse uitgevoerd. Agentschappen voeren zelf een spendanalyse uit. Met deze spendanalyse kan achteraf worden vastgesteld of meerdere afzonderlijke, maar vergelijkbare inkopen zijn verricht die ten onrechte niet in samenhang zijn beschouwd («splittingsrisico»).

Het uitvoeren van deze analyse is van belang om de recht- en doelmatigheid van de inkopen/materiële uitgaven vast te stellen en maatregelen te treffen voor verbeteringen en bij te sturen.

21

Zijn in de brief van de minister van BZK d.d. 27 februari 2014 over het uitvoeringskader voor de Aanpassingswet WNT (Kamerstuk 33 715, nr. 17) de resultaten van de genoemde tussenevaluatie verwerkt?

Antwoord: De tussenevaluatie en het plan voor de versterking en verbetering van het beleid gericht op de normering van topinkomens (programma normering topinkomens), zijn uitgevoerd respectievelijk opgesteld na deze brief. Ik zal de Kamer binnenkort, na de verdere uitwerking van het programma normering topinkomens, nader informeren.

22

Welke maatregelen staan in het verbeterplan WNT?

Antwoord: Het verbeterplan dat nu wordt uitgewerkt, heeft als doel de uitvoerbaarheid van de wet integraal te verbeteren, zodanig dat ook de ambities uit het regeerakkoord om de wet verder aan te scherpen en uit te breiden kunnen worden gerealiseerd.

Intussen worden de in het verbeterplan beschreven acties op het vlak van uitvoering, voorlichting en toezicht reeds (verder) in gang gezet. Samengevat zijn dit de volgende maatregelen:

- a. Het wettelijk kader op orde
Dit betreft een beperkt aantal verbeteringen in de WNT zelf, waaronder het schrappen van de publicatieplicht m.b.t. de zgn. interimers die geen topfunctionaris zijn, alsmede beperkte herziening van de huidige regelgeving voor het verslagjaar 2014 en verbeterde uitvoeringsregels met ingang van 1/1/2015. De daartoe noodzakelijke wijzigingen van de WNT worden in reparatiewet opgenomen.
- b. Versterkte sturing en coördinatie
Op basis van de ervaringen met de uitvoering in het eerste verslagjaar zal de sturing van het geheel van beleid, wet- en regelgeving, uitvoering, toezicht, handhaving en evaluatie worden gebundeld in een programmatische aanpak, inclusief gebundelde sturing, ook op planning en voortgangsbewaking. Ook zal de regie op toezicht en handhaving worden uitgebreid en de regie op de uitvoering, ook binnen de sector Rijk, nadrukkelijk een plaats krijgen. Een en ander vergt nader interdepartementaal en interbestuurlijk overleg.
- c. Invoering van een ex ante uitvoeringstoets
Uit de ervaringen tot nu toe blijkt een noodzaak om ontwerpregelgeving tevoren goed te toetsen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Daarom wordt op nieuwe regelgeving – naast de versterkte sturing en intersectorale coördinatie – een ex ante uitvoeringstoets uitgevoerd met participatie van partijen die direct met de uitvoering te maken hebben.
- d. Inzet op communicatie en voorlichting

Alle instellingen die onder de wet vallen en reeds in een overheidsregister – onderwijs, zorg, woningcorporaties, gemeenten, provincies, waterschappen – zijn opgenomen of in met naam in de bijlage bij de WNT zijn vermeld, zijn inmiddels geïnformeerd over de WNT. De voorlichting aan deze instellingen is geïntensiveerd: er is voor hen een algemene vraagbaakfunctie ingericht en specialistische expertise bij BZK beschikbaar. Daarnaast worden naar schatting 5.000 – 6.000 instellingen die nog niet in een bestaand register zijn opgenomen – met name decentraal bestuurlijk verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen – zoveel mogelijk op basis van gegevens bij o.a. gemeenten, provincies en waterschappen geïdentificeerd en vervolgens nader geïnformeerd over de WNT. De informatievoorziening aan accountants via de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en algemene voorlichting via internet (www.topinkomens.nl) is reeds uitgebreid en zal verder worden verbeterd.

Bovenstaande hoofdlijnen van de versterkte aanpak m.b.t. de normering van topinkomens zal in het kader van de beoogde programmatische werkwijze verder worden uitgewerkt en aangescherpt. De Kamer zal ik hierover spoedig nader informeren.

23

Kunt u de vraag «welke structurele oorzaken en tekortkomingen hebben geleid tot late oplevering nadere voorschriften» expliciet beantwoorden?

Antwoord: Zie vraag 19.

24

Bent u voornemens om voor alle informatiesystemen periodiek de beveiligingsmaatregelen te evalueren? Zo ja, vanaf wanneer en hoe vaak?

Antwoord: Dit is in het beveiligingsbeleid van het ministerie verankerd. Periodiciteit is jaarlijks. Om verantwoord met de inzet van mens en middelen om te gaan, zal het lijnmanagement risicobenadering toepassen, wat inhoudt dat de beveiligingsmaatregelen van systemen van enig belang (aanwezige privacyaspecten, ketensystemen, ondersteuning belangrijke (primaire) processen) als eerste geëvalueerd zullen worden.

25

Kunt u onderbouwen waarop de verlenging van de afschrijftermijn op installaties van 15 naar 20 jaar is gebaseerd en toelichten in hoeverre dit strookt met de feitelijke levensduur van installaties?

Antwoord:

De verlenging van de afschrijftermijnen op installaties van 15 naar 20 jaar is gebaseerd op de ervaring van de Rijksgebouwendienst dat feitelijk de gemiddelde technische levensduur van installaties minimaal 20 jaar bedraagt.

26

Kunt u toelichten in hoeverre de vastgoedrisico's inzichtelijk zijn gemaakt en hoe groot deze risico's zijn bij de fusiepartners voor het Rijksvastgoedbedrijf?

Antwoord:

De omvang van vastgoedrisico's van het Rijksvastgoedbedrijf in de komende jaren is niet alleen afhankelijk van de marktsituatie, maar ook van de definitieve afspraken die worden gemaakt over de risico's, die het Rijksvastgoedbedrijf zelf moet dragen. Deze afspraken worden de komende maanden vastgelegd in nauw overleg met het ministerie van Financiën in het kader van de agentschapsvorming van het Rijksvastgoed-

bedrijf. Op basis hiervan kan dan een kwantificering worden gemaakt. Ik verwacht dat de uitkomst voor het eind van het jaar beschikbaar is.

27

Wanneer zal de business case in het kader van de fusie van het Rijksvastgoedbedrijf zijn uitgewerkt?

Antwoord:

Er volgt geen separate business case. Het besparingspotentieel maakt onderdeel uit van de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf.

28

Ben u van mening dat er voldoende tijd is voor het fusieproces dat moet leiden tot een Rijksvastgoedbedrijf? Hoe wordt gewaarborgd dat voldoende zorgvuldig wordt gehandeld in dit fusieproces?

Antwoord:

De fusie van de Rijksgebouwendienst, het Rijksvastgoed en Ontwikkelingsbedrijf, de directie Rijksvastgoed en de Dienst Vastgoed Defensie is een majeure operatie die zorgvuldig dient plaats te vinden. Om deze reden is een splitsing gemaakt tussen de organisatorische fusie en de vorming van het agentschap. Op 1 juli van dit jaar gaan de partijen organisatorisch op in het Rijksvastgoedbedrijf. Een dergelijke grootschalige organisatorische fusie vergt tijd en aandacht, om deze reden is een fusieprogramma opgestart om het proces ordentelijk en beheerst te laten verlopen.

De intentie is op 1 januari 2015 de status van agentschap te verkrijgen. De voorbereidingen hiervan zijn in volle gang. De intentie is om het verzoek voor de agentschapstatus dit najaar aan de Kamer te sturen.

Met de gefaseerde aanpak van deze majeure fusie ben ik van mening dat sprake is van een zorgvuldig fusietraject met voldoende aandacht voor de borging van de risico's.

29

Spreekt u gemeenten en organisaties die niet of nauwelijks gebruik maken van de terugmeldvoorziening hier op aan? Vertelt u hen hoe belangrijk deze voorziening is voor de correctie van foutieve GBA-gegevens?

Antwoord: Dit onderwerp en het belang van terugmelden worden meegenomen in de reguliere gesprekken tussen relatiebeheerders van het Agentschap BPR (beheerder van het stelsel BRP en onderdeel van het ministerie van BZK) met afnemers en gemeenten. Daarnaast wordt extra aandacht gegeven aan afnemers en gemeenten die problemen hebben met terugmelden: Agentschap BPR gaat om de tafel met deze afnemers om het probleem vast te stellen en om bij te dragen aan de oplossing. Het gaat hierbij om die organisaties die veel gegevens betrekken van de BRP, maar die niet of nauwelijks terugmelden.

30

Hoe gaat u controleren of het controle-instrument van de Basisregistratie personen (BRP) aan gemeenten voldoende houvast biedt om de kwaliteit van de persoonsgegevens te verbeteren?

Antwoord: Om het belang van de zelfevaluatie te borgen en een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de validiteit van de resultaten wordt jaarlijks door het ministerie van BZK een steekproef gehouden onder de gemeenten. Gemeenten die in de steekproef vallen wordt gevraagd inzage te geven in de werkprocessen en relevante documenten, zodat de resultaten van de zelfevaluatie kunnen worden vergeleken met het

feitelijke kwaliteitsniveau binnen de gemeente. Daarnaast biedt de Kwaliteitsmonitor (onderdeel van het controle-instrument) een website die gemeenten ondersteunt om de kwaliteit van de gegevens en processen rond de Basisregistratie Personen te verbeteren. Met de kwaliteitsmonitor is het ten eerste mogelijk om de kwaliteit van de processen op basis van de afgesproken normen te toetsen en ten tweede om de resultaten van de controle op persoonsgegevens te vergelijken met de afgesproken normen, met de eerdere resultaten van de eigen gemeente en met de resultaten van andere gemeenten. Overigens is het ministerie van BZK geen toezichthouder op de correcte bijhouding door gemeenten van de BRP, dat is het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP).

31

Hoe zorgt u ervoor dat de fouten bij de huurtoeslag, die het gevolg zijn van verkeerde gegevens over de woonsituatie van de aanvrager en/of van verkeerde gegevens van de aanvrager zelf, worden verbeterd zodat het aantal verkeerd uitbetaalde huurtoeslagen afneemt?

Antwoord:

Het betreft hier een extrapolatie van de uitkomsten van de jaarlijkse steekproef door de Auditdienst Rijk. De steekproeven worden elk jaar door de Belastingdienst geanalyseerd om te kijken of er structurele fouten in zitten om zodoende lessen naar de toekomst te trekken.

De fouten worden vooral veroorzaakt door uitbetaalde huurtoeslag op basis van (niet aangewezen) onzelfstandige woonruimtes en afwijkingen in de huurgegevens, de bewonerssituatie en de opgegeven inkomens.

De Belastingdienst is overigens voor de toekenning van een toeslag wettelijk verplicht gebruik te maken van het adresgegeven (BRP) waarop een persoon door de gemeente wordt ingeschreven, tenzij een van de wettelijke uitzonderingen van toepassing is.

In het kader van de kwaliteitsagenda GBA heeft het ministerie van BZK het afgelopen jaar risicoprofielen ontwikkeld op woonadressen, aan de hand waarvan gemeenten gericht huisbezoeken uitvoeren. Op landelijk niveau worden maatregelen getroffen om patronen te herkennen die een signaal zijn voor gemeenten om hun inschrijfproces verder aan te scherpen. Verbeteringen in de feitelijke registratie in de BRP leveren daarmee een bijdrage aan controle aan de poort.

Met betrekking tot de inkomensschattingen kan worden gewezen op toezichtacties als de aanpak van slechte schatters.

32

Hoe verklaart u de fout van bijna 50 miljoen euro op het beleidsartikel Woningmarkt?

Antwoord:

Het betreffen hier niet daadwerkelijke fouten in de uitvoering, maar een meest waarschijnlijke rechtmatigheidsfout op basis van statische analyse (steekproef). Het bedrag van € 48,7 miljoen in 2013 aan onrechtmatig uitbetaalde huurtoeslag is een extrapolatie van de uitkomsten van de jaarlijkse steekproef. Uit de steekproef blijkt dat 1,7% van de uitgekeerde huurtoeslagen onterecht is. De steekproeven worden elk jaar door de Belastingdienst geanalyseerd om te kijken of er structurele fouten in zitten om zodoende lessen naar de toekomst te trekken.

De Algemene Rekenkamer heeft geconstateerd dat de uitgaven voor de huurtoeslag € 2,8 miljard bedragen in 2013. Op basis van statistische analyse constateert de Algemene Rekenkamer dat de meest waarschijnlijke rechtmatigheidsfout € 48,7 miljoen is. De fouten worden vooral veroorzaakt door uitbetaalde huurtoeslag op basis van (niet aangewezen)

onzelfstandige woonruimtes en afwijkingen in de huurgegevens, de bewonerssituatie en de opgegeven inkomens.

33

Kunt u aangeven welke verbeteringen mogelijk zijn om het aantal onrechtmatige huurtoeslaguitgaven en -voorschotten verder te verminderen?

Antwoord:

Doordat het toezicht meer naar de voorkant van het toeslagenproces is gebracht, wordt een toeslag sneller aangepast. Bijvoorbeeld in het geval van samenwonen. De Belastingdienst krijgt dat signaal door van de gemeente en past de toeslag vervolgens aan. Om het aantal terugvorderingen zoveel mogelijk terug te dringen worden maatregelen ingezet zoals de aanpak van «slechte schatters» (aanvragers die hun inkomen steeds te laat inschatten). De Belastingdienst onderzoekt thans welke mogelijkheden er nog meer zijn die bij kunnen dragen aan het terugdringen van het aantal terugvorderingen.

34

Waarom neemt u de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer niet over om de minister voor Wonen en Rijksdienst de regie te laten nemen ten aanzien van de transparantie van uitgaven en opbrengsten van de huurtoeslag?

Antwoord: De Algemene Rekenkamer beveelt de minister voor Wonen en Rijksdienst, in overleg met de minister van Financiën, aan een vollediger beeld te geven over de financiële informatie (uitgaven,verloop voorschotten en andere balansposten) betreffende de huurtoeslag, door deze informatie volledig in één verantwoording op te nemen en/of een duidelijke verwijzing op te nemen naar de andere verantwoording. De minister van Financiën heeft reeds aangegeven in zijn reactie op het rapport van de Algemene Rekenkamer dat hij in overleg met de betrokken (beleids)ministers nagaat op welke manier er beter verwezen kan worden naar de verschillende plekken waar financiële gegevens over de toeslagen vermeld worden. Opname in één verantwoording ligt niet in de rede vanwege de verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij de ministers van de beleidsdepartementen verantwoordelijk zijn voor het beleid en de minister van Financiën verantwoordelijk voor de uitvoering door de Belastingdienst.

35

Welke concrete acties gaat u ondernemen om een vollediger beeld te geven over de financiële informatie betreffende de huurtoeslag? Graag uitsplitsen in uitgaven, verloop voorschotten en andere balansposten?

Zie antwoord op vraag 34.

36

Wat betekent het voor de inkomens van corporatiebestuurders dat de WNT onuitvoerbaar wordt genoemd door de Algemene Rekenkamer?

Antwoord: Slechts een specifiek punt blijkt in de praktijk niet uitvoerbaar, te weten de publicatieplicht ingevolge artikel 4.2, tweede lid, onderdeel c, van de WNT voor personen die langer dan 6 maanden binnen een aaneengesloten periode van 18 maanden een functie, niet zijnde een topfunctie, hebben vervuld anders dan op basis van een dienstbetrekking (externe inhuur van niet-topfunctionarissen). Voor corporatiebestuurders (topfunctionarissen) geldt de WNT onverkort, ongeacht of zij op grond van een dienstbetrekking werkzaam zijn of extern zijn ingehuurd.

Wat is uw inzet ten aanzien van voorkomen dat er volgend jaar weer op artikel 11 (Centraal apparaat) een belangrijke fout in de verplichtingen geconstateerd wordt?

Antwoord:

Het ministerie van BZK heeft in 2013 maatregelen getroffen om het financieel beheer te verbeteren. Zowel de Auditdienst Rijk als de Algemene Rekenkamer constateren dat in 2013 de opzet zichtbaar is verbeterd. Een aantal maatregelen is echter nog niet volledig geïmplementeerd.

Het ministerie van BZK werkt op dit moment aan een plan van aanpak om het financieel beheer duurzaam te verankeren in de organisatie. Hierbij moet rekenschap worden gegeven van het feit dat het ministerie bij de vorming van het vorige en huidige kabinet te maken heeft gekregen met in- en ontvlechtingen van bepaalde onderdelen (gaande naar en overkomend van andere ministeries), waardoor het ministerie van BZK – onder andere door de omvang van de shared service organisaties voor de rijksbrede bedrijfsvoering en de in gang gezette vorming van het Rijksvastgoedbedrijf – ook een substantiële omvang heeft met veel uitvoerende taken en buitendiensten.

Het plan van aanpak betreft onder andere het (her)ontwerpen van taken en verantwoordelijkheden, het opstellen dan wel verduidelijken van kaders, het verbeteren van business intelligence, versterking van centrale en decentrale financiële functie en een onafhankelijk Audit Committee. Daarnaast wordt de regiegroep financieel beheer gecontinueerd en wordt scherper toegezien op de kwaliteitsbewaking bij de financiële administratie.